

Årsmelding for Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret på Ramsmoen

INNLEDNING ORGANISASJON

Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen ble etablert i løpet av 1992, med samtlige museer og kommuner i Nord-Østerdalen som stifiere. Vedtektene er godtatt av kommunene, musea og fylket.

Formålsparagrafen slår fast virksomheten:

"Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret Ramsmoen er et regionmuseum for Nord-Østerdalen. Museet skal arbeide for å styrke interessen for og kjennskapen til lokalkulturen og være med å legge grunnlaget for vern og videreutvikling av regionens kulturverdier.

Musea i Nord Østerdalen Museumssentret Ramsmoen har et spesielt ansvar for regionale oppgaver innen registrering, dokumentasjon, vegledning, formidling og forskning.

Det arbeides i nært samarbeid med de lokale musea, kommunene og fylkeskommunen.

Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret Ramsmoen skal:

- * I samråd med det lokale museumsstyret løse oppgaver for de enkelte museer; registrering, innsamling, formidling og påse at museumsarbeidet drives faglig forsvarlig.
- * Drive vegledningsvirksomhet innen kulturvern overfor kommuner og enkeltpersoner, dette skjer i samarbeid med fylkets kulturvernaveidning.
- * Utføre spesialprosjekt innen innsamling, dokumentasjon, formidling og utviklingsarbeid.

- * *Arbeide med forskning og utgivelse av publikasjoner*

Stiftelsesmøtet ble holdt 1. juni. Styret for stiftelsen består av: Odd S. Grindal (leder), Nora Storbækken, Olav Distad, Åge Lohn (nestleder) og Øystein Buraas, Rachel Haarseth representerer de ansattelengasjerte. Styret har holdt fire møter, av viktige saker kan nevnes økonomien, revidert budsjett 1992, budsjett 1993, virksomhetsplan 1992 og videre utbygging av Ramsmoen.

BUDSJETT / ØKONOMI

Fellesfunksjonene har tidligere vært budsjettert over Tynset Bygdemuseums budsjett. Med sin godkjenning av Stiftelsen har Hovedutvalg for kultur vedtatt at stiftelsen fra 1993 blir egen post på lista over tilskuddsmuseer.

Kommunene har i 1992, med unntak av Rendalen, bevilget kr. 10.- pr. innbygger til drift av Stiftelsen og kulturverninnats i kommunene.

Hovedfinansiering i 1992 har vært spesielle prosjekt: Follidal kommune (bygdebok), Røstvangen, Sefrak, egen inntjening, ved salg av tjenester og kunnskap og ulike Sysselsettingsmidler fra Arbeidskontoret og Kulturdepartementet.

Egen inntekt i tradisjonell museumsforstand, billettinntekter, er minimale. Anlegget på Ramsmoen er ikke ferdig til skikkelig presentasjon, men det er likevel nødvendig å drive med noe formidling, for å innarbeide seg i folks bevissthet, både lokalbefolkning og turister.

BEMANNING

Bemannings situasjonen er den samme vanskelige, med

1,5 faste stillinger, 2 mer langvarige engasjement, dessuten flere på tilfældige ordninger pluss sivilarbeidere:

Fast ansatte:

- konservator, Per Hvamstad, hel stilling, sida 1976
- fotomedarbeider, Rachel Haarseh, halv stilling fra 1991, arbeidet sida høsten 1986.

Langtidsengasjerte:

- Amund Spangen, museumsarbeider, dokumentasjon, prosjekt, hel stilling.
- Helga Reidun Nesset, museumsarbeider, registrering, utstilling, Sefrak mm 10 mnd.

Engasjerte:

- handverker: Per Volden
- handverker: Stein Erik Holm
- ellers på vedlikehold mm: Esten Odden, Nils Bremseth, Kjell Sivertsgård, Frode Reppesgård, Ola S. Hvamstad, Thor Å. Røsten
- registrering, dokumentasjon, vedlikehold: Arve Ingmar Røe, Rune Alander, Christian Santander, Ragnhild Bleken Rusten, Kjetil Skare, Bjørn Bækkelund, Kari Indseth, Mariann Mølan, Trine M. Sørhus
- omvising, formidling: Liv Marit Gran

Sivilarbeidere:

- John Olav Ordertrøen, fra 30 jan
- Rune Alander, sluttet 7. feb.
- Stein Erik Holm, sluttet 14. des

Tilsammen er det utført ca. 8,5 årsverk ved Museumssentret Ramsmoen, mens det altså bare er 1,5 faste årsverk.

Innsatsen fordeler seg slik: Kontor/administrasjon 0,9 årsv. Dokumentasjon/Registrering 1,3 årsv. Formidling/publikasjon 0,7 årsv. Spesielle prosjekt 2,2 årsv.

Vedlikehold/bygg 2.3 Møter/seminar/div. 0,2 årsv, mens ca. 2 årsverk er utført ute i kommunene og ved de lokale musea, dette betyr ca. 520 reisedager.

Arbeidet med å skaffe flere faste stillinger fortsetter, fremdeles er det felles handverker som står fremst, det er det søkt om i 17 år.

MUSEUMSENTRET RAMSMOEN

Tynset kommune har overdratt bebyggelsen på Ramsmoen vederlagsfritt til Stiftelsen, så lenge stiftelsen fungerer etter sine vedtekter. Verdien av gaven er satt til 500.000.

MUSEUMSBYGG PÅ RAMSMOEN

Planene om nytt museumsbygg på Ramsmoen går tilbake til 1988, sida den tid er det fornyet søknad til Norsk Kulturråd hvert år. Prosjektet er delt opp i flere trinn:

1. Museumsbygg kjeller overbygg
2. Snekkerverksted / Arkiv
3. Restaurering av de andre husa på Ramsmoen

Sommeren 1992 fikk vi 500.000,- fra Kulturdepartementet til snekkerverksted/arkiv, forutsatt at vi klarte å skaffe 160.000 lokalt. Dette ble skaffet, med 70.000,- fra Tynset kommune, Næringsfondet, tilsvarende fra Hedmark fylke, gave fra Hjørdis og Sigurd Linjordet, egeninnsats og dugnad. Bygget er på 66 m² og skal inneholde snekkerverksted og lokalhistorisk arkivkontor, i kjelleren blir det spesialarkiv for arkivalia/gamle papirer og film. Søknad om midler til innredning er sendt.

Til jul var huset under tak og ferdiggjøring vil skje i løpet av 1993.

Søknaden om midler til museumsbygget nådde ikke opp i Kulturrådet, som har for lite penger og mange søknader, dessuten har vi ikke klart å skaffe tilstrekke-

lig lokal finansiering, verken fra fylke eller kommune. Høsten 1992 ble det imidlertid sendt søknad om sysselsettingsmidler til Museumsbygget, muligens kan noe løses på den måten. Men et slikt byggearbeid krever skikkelig faginnsats og må løses med bruk av kvalifiserte og rutinerte handverkere.

KONTOR OG BIBLIOTEK

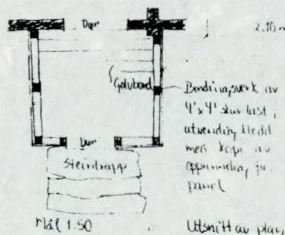
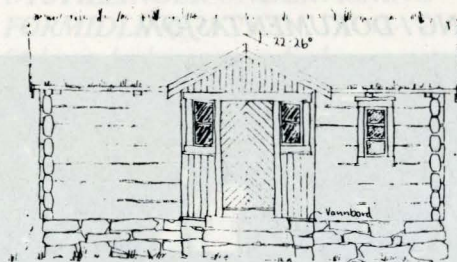
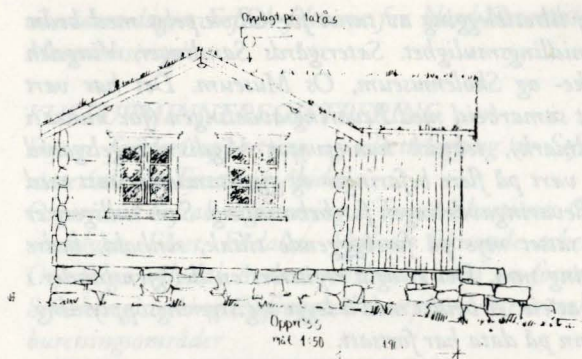
Omfanget på korrespondansen bare øker, arbeidet med å ordne dette arkivet er i gang, men forsinket så lenge en ikke har arbeidshjelp. Boksamlinga er utvidet med 293 (278) innføringer, vesentlig bytteforbindelser og gaver.

SAMLINGENE / BEVARING

Vedlikehold mm skjer lokalt, i regi av det enkelte museum. Fortsatt arbeidet med Bevaring 1991 i samarbeid med Bevaringsavdelingen. Utført registrering og ordningsarbeid.

Alle museer utfører en del vedlikeholdsarbeid. Også her utnyttes ordningene med Arbeidskontoret, men en lider under mangel på kvalifisert arbeidsledelse. Museumsentret har organisert og utført vedlikeholdsarbeid på barfrøstua på Midtdal nordre, Tufsingdalen, i samarbeid med eieren. Museet har skaffet midler fra Vitenskapsakademiet, Anders Jahres Fond. Grunnmur, tak, tro, utskifting mm har skjedd, arbeidet slutføres til sommeren. Inn i arbeidet går også ordning og registrering av gjenstander og innsamling av muntlig tradisjon.

Museumssentret har organisert og ledet den videre utbygging av Tynset Bygdemuseum Museumsparken, med Tronsmohuset og stallen fra Løkken, stallen mangler nå bare torv på taket og innredning. Museumssentret har vært med og vurdert restaureringsarbeid ved: Alvdal Museum Nyhus garveri, dessuten heistårnet ved Tjurumyrgruva, Follidal Bygdetun Uppigard Streitlien, saga i Mellomsbekken, Bull-museet, Tyllidalen Bygde-

konstruksjon
teknisk utvalgt betong
september 11. 1995
Sivak MJA Alvard Johanne
for Museum i Nord-Østlandet

tun; tilrettelegging av tunet for Olsokspelet med bedre formidlingsmulighet. Sætersgårds Samlinger, Vingelen Kirke- og Skolemuseum, Os Museum. Det har vært nært samarbeid med Bevaringsavdelingen (for musea i Hedmark), teknisk konservator Vigdis Vingelsgaard har vært på flere befaringer og gjenstander er tatt med til Bevaringsavdelingen for behandling. Som tidligere er det satset mye på forebyggende tiltak, renhold, bedre lagring mm. Det er også registrert en del gjenstander i privat eie. Arbeidet med å legge registreringsopplysninger inn på data har fortsatt.

INNSAMLING / DOKUMENTASJON

har konsentrert seg om oppdragsprosjekt. Arbeidet med *Folldal Bygdebok Folldal Verk* har fortsatt som hovedprosjekt. Intervju 41 personer 52 band, gjennomgått arkivsamlinger ved Statsarkivet i Trondheim mm, dessuten i Gulhuset Folldalen, også utført flere befaringer i marka. Registrert aktuelle stoff i Arbeidets Rett. Med midler fra Bergvesenet og i samarbeid med fylke og kommune har vi arbeidet med innsamling av materiale om Røstvangen, med tanke på framtidig sikring av restene og formidling.

Dessuten har vi ført videre arbeidet med byggeskikk, gruvedrift / bergverk og bureising. Det er utført dokumentasjon over hele Nord-Østerdalen, særlig Narjordet,

Flotasjonen ved Folldal verk, Hjerkind.

Rendalen, interju, fotografering mm. Målet er å utgi ei bok om Bo- og byggeskikk i NØ. Amund Spangen har skaffet seg stipend til manusarbeidet og det arbeides med å skaffe midler til trykking.

Museumssentret har overtatt en del dokumentasjonsmateriale om Holden i Tufsingdalen, brukt til diplomoppgave i arkitekturhistorie av Vegard Røhme.

Dessuten er det samlet inn dokumentasjon fra Norsk Folkemuseum, Riksantikvaren, Universitetet i Trondheim. Et prosjekt om den tidlige gards- og bygdeturismen i Nord-Østerdalen er under planlegging.

Arbeidet med Fotobevaring har fortsatt, fremdeles kommer en over mange interessante bilder. Innsatsen med avfotografering av bilder fordeler seg slik:

Os	164	
Tolga	100	
Tynset	329	
Alvdal	55	
Folldal	176	
Rendalen	171	
Andre		
Sum	<u>999</u>	(1026 forrige år)

Det er avholdt en avfotograferingsdag i Rendalen, på Finstad. Dessuten er det startet et samarbeid med Østerdal Ungdomslag om avfotografering av bilder til lagets 100 ars jubileum og utgiving av ei fotobok.

Ellers driver Museumssentret omfattende dokumentasjonsfotografering, siste år er det tatt 5000 svart/hvitt og 2576 lysbilder, diasarkivet er nå på 17005, mens vi totalt har ca. 80.000 svart/hvitt negativer, egne og andres negativsamlinger.

Fotomateriale legges nå inn på data, ca. 13.500 lagt inn, av dette 11.634 i 1992, dessuten 1000 lysbilder, dette skal gjøre det lettere å finne fram. Henvendelser om levering og utlån av bilder har økt betraktelig. Inn-

til videre lagres Sefrak-filmene for Nord-Østerdalen i Museumssentret.

KULTURMINNEREGISTRERING

Det er foretatt oppretting og tilrettelegging av Sefrakmateriale fra Tynset og Alvdal.

Organisert Sefrak-registrering i Tynset i kretsene: Oppmedelven, Fåset, Fådalen. Vegledet liknende arbeid i Os, Tolga, Alvdal Avsluttet arbeidet med en forenklet Sefrak-registrering (Sefrakstraks) utprøvd i setertrakter, bureisingsområder

UTSTILLINGER UNDERVISNING

FORMIDLING

Så langt det har vært mulig har museumssentret utført undervisning og formidling

I Galleri Ramsmoen har det vært fire utstillinger

- påske
- sommer
- mart'n
- jul

Påskeutstillingen dreide seg om bryllupsstradisjon, bilder og gjenstander, bl.a. flere generasjonsbrudekjoler

Tema for sommerutstillingen var Interiørkunst fra 1800-tallet, satt sammen av malte dører, paneler, listverk mm hovedsaklig lånt inn fra private, dessuten et utvalg hus og interiørakvareller, tegnet av professor Johan Meyer og hans studenter i 1920-åra. Akvarellene er delvis benyttet i J. Meyer: Fortidskunst i Norges Bygder. Akvarellene var utlånt fra Norsk Folkemuseum. Denne utstillingen sto også oppe under mart'n. Juleutstillingen besto av lokal husflid, handverk og godbrød (småkaker) Unni Lise Jonsmoens fargerike akvareller fra et kunstnarsamliv: Ola Jonsmoen 60 år, fylte hele låa.

Galleri Ramsmoen har dessuten vært brukt av Tynset Bondekvinnelag og Tynset Husflidslag

Formiddagsforedrag om pollen i myr og tjern, natu-

rens historiebok ved Helge Irgens Høegh, i samarbeid med Vingelen Kirke- og Skolemuseum. Temakvelder om bryllupstradisjon, byggeskikk. Kunst i lokalmiljøet lysbildeforedrag om dekorativ interiørmaling med vandring i Galleri Ramsmoen, Neby Bortistuen og Tynset kirke, i samarbeid med Kulturkontoret Undervist på Røros videregående restaureringskurs, Frontun vg., Holmen vg. kulturfag. Særlig i forbindelse med Bryllupstradisjon og Interiørkunst-utstillingene har det vært flere skoleklasser på besøk. Informert om multimedia og data for lærere, bibliotek, kultursjefer Samarbeidet med Dalsbygda og Os skoler om kulturlandskapsprosjekt.

Div foredrag om byggeskikk, kulturlandskap

Gjennomførte siste del av Amo-kurs, lafting, med teoriundervisning og ekskursjon til Gudbrandsdalen og

Lillehammer

Publikasjoner

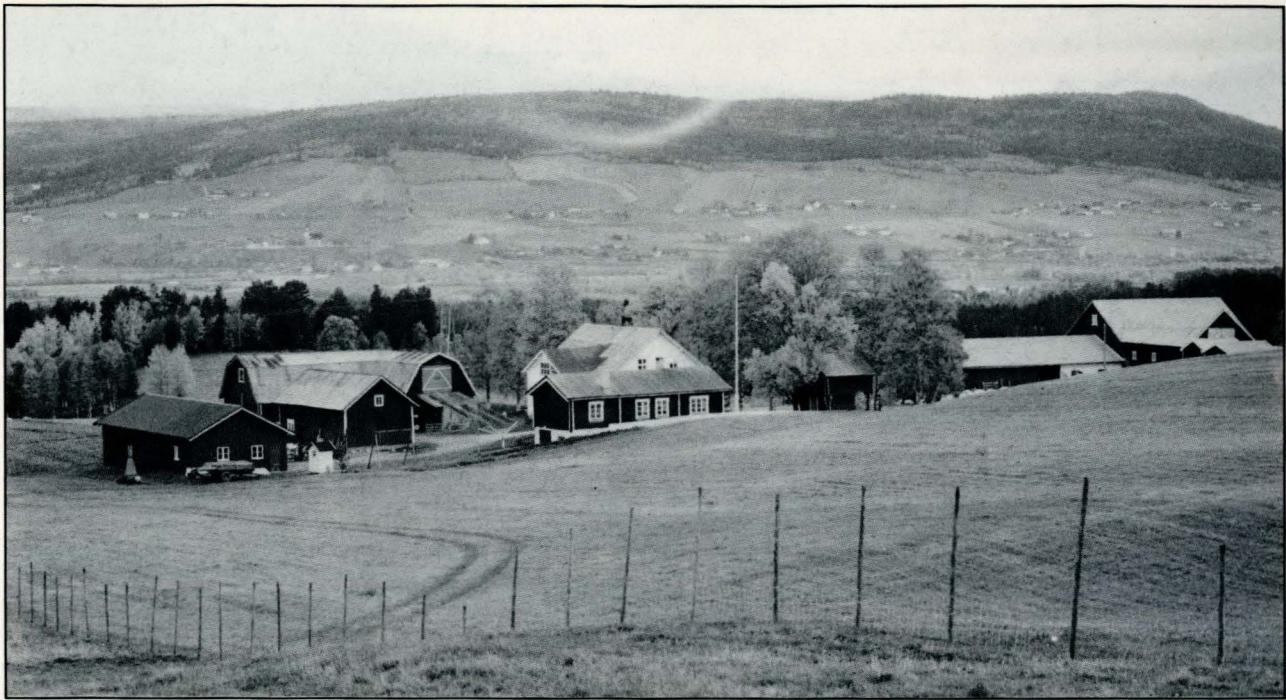
Årbok for Nord-Østerdalen 1992 var klar til salg ca. 10. des, opplag 1000, med Amund Spangen, Helga R. Nettet, Vidar Støen, Gunnar Eide, Arne Dag Østigaard, Arne Espelund, May Løset og Tormod Rugsveen som bidragsytere. Kjell Akeren illustrerte. Vi har levert artikler til *Fra Minneboka i Arbeidets Rett*, dessuten artikler til *Fortidsvern*, *Folldalsjul*, *Kulturguide for Hedmark mm*

KURS SEMINAR

Amund Spangen og Per Hvamstad har deltatt i flere seminar og lagt fram materiale om kulturlandskap, byggeskikk mm

Fredet barfrøstue fra Nystuen, Unset, nå på Tomkallhaugen, lika ovafor garden.

Utsikt fra Brekken-gardene mot Tynset-bygda.

KULTURVERNSAKER I KOMMUNENE

Fra samtlige kommuner har vi hatt henvendelser fra teknisk etat / kulturetat mm om kulturvernspørsmål. Fra privatpersoner om lån på antikvarisk grunnlag, støtte fra RA mm vegledning i vernesaker, også deltatt på befaringer mm Befaring sammen med representanter for Riksantikvaren og Kulturvernavdelingen i fylket.

Rendalen

Øversjøen, Fiskevollen Sølenjøen, Nystuen Unset, Søgarden Hårset,

Alvdal

Øyen, Tjurumyr, Malmvegen til Folldal

Folldal

Børsungseter; kulturlandskap / restaurering av hus, bevaring av Folldal Verk, samarbeid med Stiftelsen Folldal Gruver

Tynset

Kulturavdelingen har delegert til Museumssentret antikvariske funksjoner når det gjelder Vollan. Røstvangen, bevaring og vurdering av framtidige tiltak, Magnildalen, Hokstadbakken

Tolga

Vingelen, Stor-Norsen, Åshaugen

Os

Dalsbygda, forslag til fredning av Utistuen, Narjordet, Volden, Bakken nordre, Tufsingdalen, Tufsingdeltaet.

Nyrestaurert bastu, sag, turbinhus, vassrenne og deler av dam ved Atnbrua.

Etter avtale med Kulturvernavdelingen i fylket og Stor-Elvdal kommune har vi dessuten hatt det faglige tilsyn mm med restaurering av hus og anlegg i fossen ved Atnbrua. Deltatt i møter, befaringer, utarbeidet forslag til tiltak. I løpet av høsten ble det utført et omfattende arbeid, anlegget sikret for ettertida i samarbeid mellom grunneierne og kommunen.

DELTAGELSE I FAGLIGE UTVALG MM

Per Hvamstad er på ny leder for Arbeidsutvalget for Bevaringsavdelingen, dessuten vararep. til styret for Musea i Hedmark, og har deltatt som museumsvesenets representant utredning av Norsk Institutt for Kulturminneforskning (NIKU) oppnevnt av Kulturdepartementet.

Amund Spangen er sekretær i Fortidsforeningen, Avdeling Hedmark

REISER MØTER MM

Per Hvamstad har deltatt på NAVF's seminar om museumsforskning og museumsnettverk, Folldal kommunes studietur for å studere kulturisme, fellesmøter med kultursjefer i regionen, informasjonsmøte med Hovedutvalg for kultur og fritid, fylkeskommunens kulturkonferanse.

Helga Reidun Nasset, Rachel Haarseth, Per Volden, Amund Spangen og Per Hvamstad deltok i Musea i Hedmarks studietur til Bergslagen, der temaet var organisering av museer og satsing på kulturisme, med økomuseer og graveminner som stikkord.

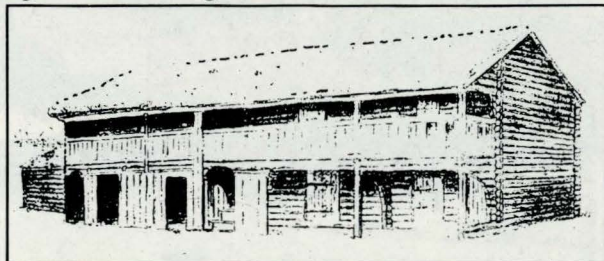
Ramsmoen - senter for museums- og kulturvernarbeid

Av Per Hvamstad

Ramsmoen har vært tilholdsted for fellesorganet Musea i Nord-Østerdalen siden 1982. 1992 ble Stiftelsen Musea i Nord-Østerdalen Museumssentret Ramsmoen opprettet og Tynset kommune overdro tunet med hus til Stiftelsen i 1993, som stiftelsens eiendom, så lenge den fungerer etter sine vedtekter. Verdien av tunet ble satt til kr 500.000,-. Siste eier og bruker av garden var Morten Ofte, som solgte til Tynset kommune i 1981. Kommunen hadde som målsætning at tunet skulle bevares og ga plass til museumsvirksomhet.

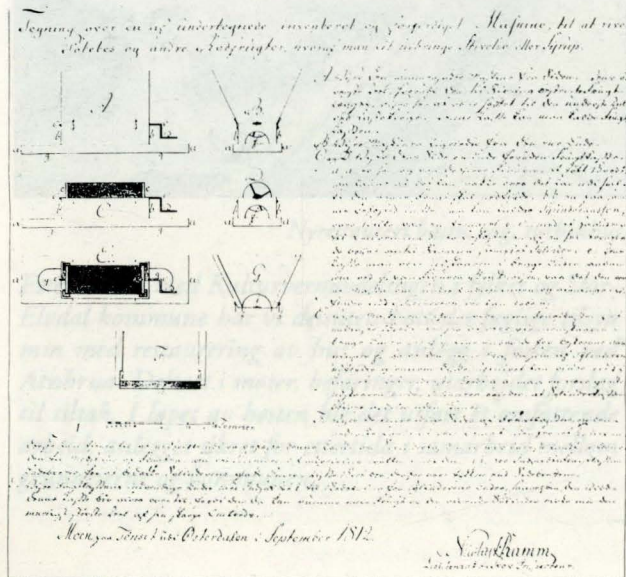
Gardens historie går langt bakover. Den er et av de eldste bruka på denne sida av elva, men omtales i kildene først i 1593. Moen eller Lassmoen var navnet, men på 1780 ble det Ramsmoen etter eieren Nicolai Hersleb Ramm, skoginspektør ved Røros Verk og en

svært sentral skikkelse i bygda. Han er bl.a. kjent for sitt arbeid med kartlegging og deling av skogen, utarbeidet felles størrelse på kolkorgene. Mest kjent er han for kartlegginga av «Barduskovene» og dermed medansvarlig for den store utflyttinga fra Nord-Østerdalen til Bardu, Målselv m.m. Kartlegginga skjedde i 1789, samme året som storflommen «Storofesen», men de første fra distriktet, fra Kalbækken og Brandvoll, drog i 1791.

Ramsmoen og miljøet der er godt kjent gjennom «En Fjeldbygd. Billeder fra Østerdalen» skrevet av Nicolai Ramm Østgaard, dattersønn til skoginspektøren, utgitt første gang 1852. Det er ikke mye att av den gamle bebyggelsen. Eldhuset er muligens så gammelt. Dessuten det gamle stabburet, som nå er i friluftsmuseet til Tynset Bygdemuseum, Museumsparken. Det er muligens bygd av skoginspektøren med tanke på at det skulle bli kornmagasin for Tynset. Deler av tunet måtte flyttes pga jernbanen i 1877. En legendarisk bygning var «Fasterloftet» i fortsettelse av nåv-bygning, revet under krigen og solgt til Engerdal.

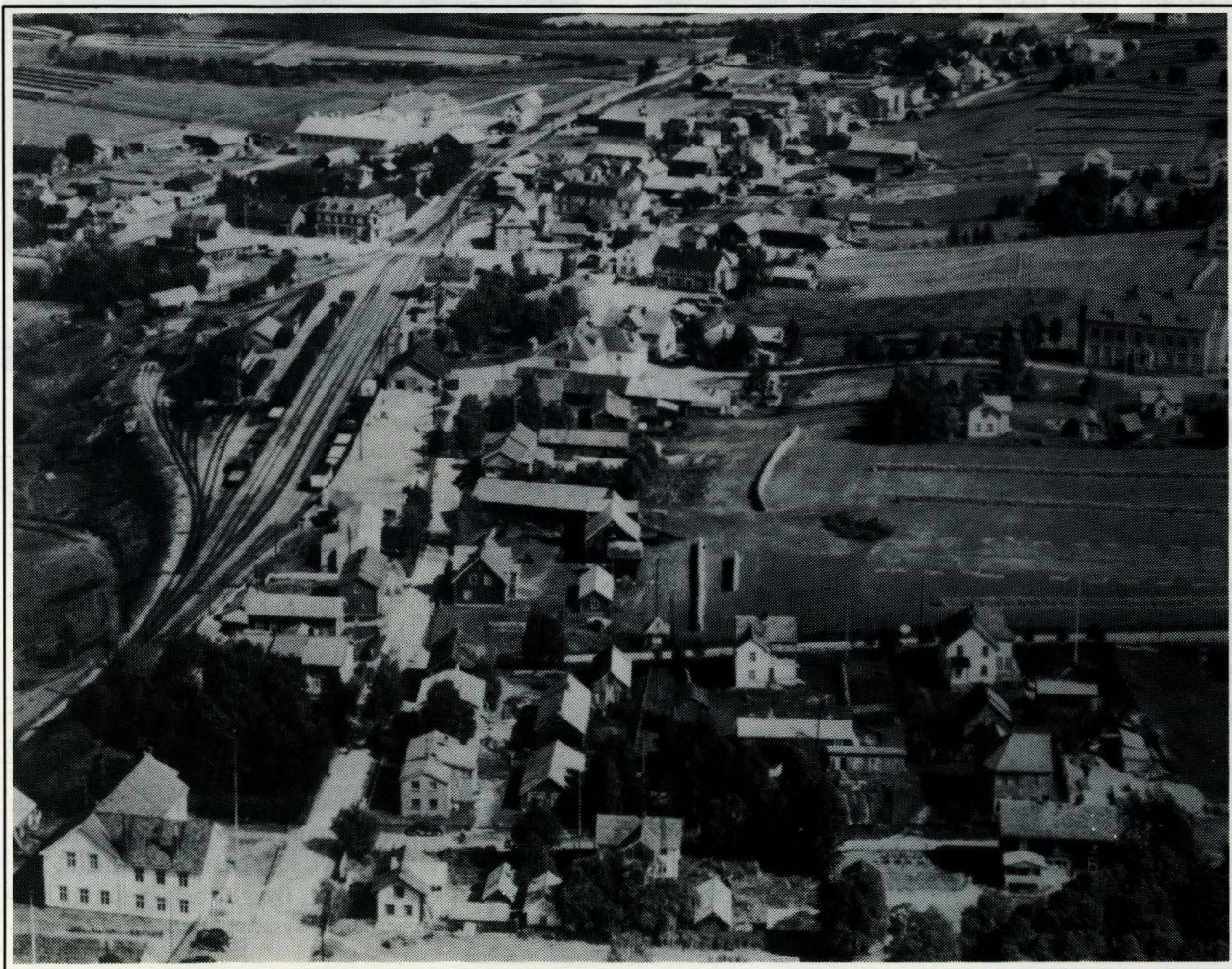
Nicolai Hersleb Ramm var en praktisk mann, i 1812 var det stor matmangel, da laget han ei skisse til ei potetkvern.

Det knytter seg mye historie til Ramsmoen, tilknytningen til Ramm-slekta er synliggjort i bautasten over Nicolai Ramm Østgaard. Steinen er fra Østgaard

Tynset-byen med Ramsmoen midt på bildet, fotografert 4. august 1952. Oppe i bakken - Ramm Østgaardsgat - sto et brannsprøytehus. Hesjer og velstelte jorder var fin landskapskunst. Foto: Widerøe (45407).

i Dalsbygda og preges av et relieff utført av Maja Refsum. Steinen ble avduket 1952 framfor Rambu, men flyttet til Ramsmoen 1992. Nicolai Ramm Østgaard vokste opp her hos sin bestefar skoginspektøren. Foreldrene var Maren Magdalena Ramm og Michael Østgaard, opprinnelig fra Dalsbygda, forretningsdrivende i Trondheim. Foreldrene ble skilt, Maren

Magdalena flyttet heim til Tynset, så Nicolai vokste opp på Ramsmoen, men kom tidlig ut på skole, ble jurist. «En Fjeldbygd» har kommet i flere utgaver, han har også skrevet en del artikler og boka «Fra Skov og Fjeld». Faren var også litterært aktiv, skreiv dikt og viser og hadde privatskole.

Ramm Østgaard ble fogd i Sør-Østerdalen, bosatt i Elverum. Han døde i 1873 og ligger begravd ved Elverum kirke.

Vi har kontakt med etterkommerne og samler all mulig informasjon om Ramm Østgaard-familiene, på samme måte som vi ønsker opplysninger om alle brukerne av Ramsmoen gjennom tida.

Hele Ramsmotunet brukes til museumsformål. Fjøset til utstillingsbruk, Galleri Ramsmoen med sine metertjukke gråsteinsmurer er et spesielt lokale. I løa er det møtelokale, møkk-kjelleren er magasin-/arkiv, høylåven lager. Stallen skal tas ned og erstattes med et brannsikkert bygg, i form som nåværende stall, men i mur. Det er stort behov for brann- og tjuverisikkert hus for oppbevaring av gjenstander og lokaler for faste og skiftende utstillinger. Ramsmoen skal være et informasjonssenter for Nord-Østerdalen når det gjelder lokal- og kulturhistorie og trenger anvendbare lokaler.

I løpet av 1993 er det med sysselsettingsmidler utført nødvendig restaurering på stabbur, eldhus og hovedbygning. Alle hus er malt eller tjærebredt. Malinga er Gjocos Herregårdsmaling, linoljebasert, lys engelsk rød og lys oker, og miljbrent tjære. Det er produkter utviklet i samarbeid med Riksantikvaren.

Eldhuset er gammelt og flyttet flere ganger. Vedskålen er fra ca. 1910, men allerede da med vestlands-panel. Eldhuset ble oppbygd i 1943 og delvis restaurert i 1983. Nå hadde det blekktak, men muligens spon eller bord tidligere. Vi valgte impregneret bordtak, levert av Tela Sag og Høvleri. Bordtak var nokså mye brukt, særlig som vartak, reservetak, på

gamle torvtak. Skålen er lager og skåle, eldhuset skal brukes til reingjøring og registrering av gjenstander, dessuten har vi et elektrolyseanlegg der, rustbehandling av jarnngjenstander.

Stabburet er fra 1943, satt opp da det gamle ble

Ramsmotunet fra innsida, ca. 1927, bygningen er under oppføring, t.v. Fasterloftet, ut mot gata var det svalgang, se tegninga. Inga og Nils Often skal flytte til seters. (40407).

flyttet til Museumsparken, dit stabbursklokka nå er flyttet. Stabburet brukes til oppbevaring av klær (som større museer kaller magasin). Taket er tekket med spon, saget på saga i Mellomsbekken, Follidal, smurt med tjære.

Hovcedbygning er fra 1927, opptømret på Telneset, medgift til Inga Often, f. Aasen, Vingelsåsen.

Museumssentret brumer nå hele huset og har kontor, mørkerom, bibliotek og lager. Annen etasje ble gjennomrestaurert 1981, mens det ikke er gjort noe omfattende arbeid i første etasje. Huset er tjærebredt og vinduene er malt. Verandaen er tatt ned og restaurert. På taket er det skifer, som trenger overhaling.

Verkstedet er altså nytt. Byggearbeidet startet høsten 1992, finansiert med sysselsettingmidler fra Kul-

Eldhus og verksted

en museumssnekker med tida, vedkommende skal utføre arbeid for musea, være arbeidsleder og utføre oppdrag for private.

Det lokalhistoriske arbeidsrommet gir arbeidsplass for de som vil utnytte og studere Museumssentrets materiale, arkiver, bilder, gjenstander m.m. eller bruke det vi har av kopier av kirkebøker, folketellinger m.m., på microfiche eller mikrofilm. Et godt lese-apparat for film og fiche er anskaffet, dette har kopieringsmulighet.

I kjelleren blir det arkiv for film, bilder og gampe papirer, arkivalia. I første omgang tenkt til Museums-

turdepartementet, og tilskudd - næringsmidler - fra Hedmark fylke og Tynset kommune, dessuten en gave fra Hjørdis og Sigurd Linjordet, Ål.

Huset er tegnet av Gudmund Holøyen, byggeleder har vært Per Volden. Alt er gjennomført som sysselsettingsprosjekt og mange har tatt viktige tak for å bli ferdig.

Huset skal gi plass til snekkerverksted, lokalhistorisk arbeidsrom og arkiv.

I snekkerverkstedet håper vi på å få

Arkivet i møkk-kjelleren er mer enn fullt.

sentrets behov, men også for oppbevaring/-sikring av privatarkiv, organisasjonsarkiv e.l. Vi har allerede fått inn en god del privararkiv. Norsk Kulturråd har gitt midler til innredning.

Vi har laget et enkelt hus som hørde inn i tunet. Blant annet var det viktig å finne fram til en enkel panel. Vi valgte vanlig låvepanel. Vinduer og dører er levert av Røros Trevarefabrikk. Huset er malt med Gjoco Herregardsmaling, Lys Engelsk Rød. Takteking er alltid et problem. Det ble skifertak, men takskifer produseres ikke lenger. Vi fikk tak i gammel, men god skifer, fra skiferbruddet ved Orrleite i Alvdal.

Stallen med løe og garasje, bygd i flere avdelinger,

fra 1910-15. Huset er i dårlig stand. Dette ønsker vi altså å ta ned og erstatte med et murbygg, brannsikert, i samme form og størrelse, utvendig panelt. På den måten bevares tunets særpreg, samtidig som vi får et hensiktsmessig hus for oppbevaring og utstilling. Bygget er kostnadsberegnet til ca. 4,5 mill. Norsk Kulturråd har bevilget kr 1,5 mill. Kommunen har antydnet innsats. Det arbeides videre med finansieringen.

MUSEA I NORD-ØSTERDALEN Museumssentret Ramsmoen skal være et senter for museums- og kulturvern i regionen, med vekt på innsamling, bevaring, formidling og vegledning, et grunnlag er nå lagt i samlinger, dokumentasjon og lokaler.

Fullt utbygd vil de ulike husa i tunet gi ca. 800 m² til kontor, verksted, utstilling og oppbevaring av gjenstander.

1. Fjøsset. 2. Stallen - prosjektert Utstillingsbygg. 3. Stabbur. 4. Eldhus. 5. Nytt verksted. 6. Hovedbygningen. 7. Bautaen over Nicolai Ramm Østgaard.

